

Egy kutatás tervezése*

FINSZTER Géza

A tanulmány egy kutatási program ismertetésével azt kívánja bemutatni, miként lehet feltárni az ország egyes területeinek rendőri ellátottságát.

A Belügyi Tudományos Tanács 2013-as munkaterve feladatul szabta a rendőri jelenlét vizsgálatát a többszörösen hátrányos helyzetű kistélepüléseken. A kutatási téma kezdeményezőit minden bizonnyal legalább két körülmény vezette javaslatuk megfogalmazásához.

Az egyik a felismerés, miszerint az ország általános közbiztonsági helyzetét nem lehet megítélni az egyes régiók és a különböző nagyságú és eltérő adottságú közigazgatási egységek mikroszintű elemzése nélkül. A másik megfontolás pedig annak vizsgálata lehetett, hogy a 2010-et követő rendőrségi létszámemelés és a rendőri jelenléte erősítő szolgálat-szervezési intézkedések miként hatottak a helyi közbiztonságra.

A program a tárgyidőszakban nem került megvalósításra. A késedelem okai között találjuk a tervezésben mutatkozó nehézségeket. Ugyanis ilyen tárgyú kutatásra ez idáig nem vállalkoztunk, ezért az alkalmazható módszerek megválasztásában sem volt tapasztalatunk. Az Országos Kriminológiai Intézetben (OKRI) 2003-ban zárult egy olyan kutatás, amely három budapesti kerület rendőrkapitányságainak munkáját is értékelte, de ennek fő célja a helyi viszonyokhoz jól illeszkedő bűnmegelőzési modellek kimunkálása volt.¹ Ugyancsak OKRI-kutatás eredménye volt az *Áldozatok és vélemények* című kiadvány, amelynek egy fejezete a közbiztonságot és a rendőrséget érintő közvélemény-kutatás megállapításait foglalta össze.²

A jelen munka előkészítésénél az is nyilvánvalóvá vált, hogy a programot csak a rendőrség teljes körű szakmai támogatásával lehetséges elvégezni. Ezt a segítséget megkaptuk. A rendőrsűrűség méréséhez nélkülözhetetlen országos és az érintett megyékre kiterjedő létszámadatokat a rendelkezésünkre bocsátották, a Rendőrség Tudományos Tanácsa pedig fórumot nyújtott a program előkészítéséhez.

Az említett információk birtokában a rendőri jelenlét célzott vizsgálatához szükséges:

- áttekinteni a rendőrsűrűség országos helyzetét,
- összehasonlítani a különböző településtípusok (főváros, nagyváros, város, falu, tanya) rendőrségi ellátottságát, valamint
- megvizsgálni az elmaradott, többszörösen hátrányos helyzetű kistélepülések rendőri védelmét.

* Jelen írás „A rendőri jelenlét – egy kutatási program a megvalósulás útján”, az NKE RTK 2014. november 25-i, A rendészettudomány aktuális kihívásai című konferenciáján elhangzott előadás szerkesztett változata.

1 Kerecsi et al. (2003)

2 Irk (2004)

Időközben a tervet két irányban is bővítettük. Egyfelől az eredetileg négy megyére szorítkozó mintavételt – az országos rendőrfőkapitány és néhány érintett rendőrfőkapitány kezdeményezésére – kiterjesztettük, és ennek megfelelően a kutatás érinti: *Bács-Kiskun; Baranya; Borsod-Abaúj-Zemplén; Heves; Pest; Somogy; Szabolcs-Szatmár-Bereg és Zala megye* rendőr-főkapitányságainak működési területét, valamint a *Készenléti Rendőrség* jelenlétet erősítő munkáját.

Másfelől a rendőri jelenlétet sem hagyományos, szűkebb megközelítésben értelmezzük, amely kizárólag a közrendvédelmi szolgálatok tevékenységét fogja át, hanem *a rendőrségi szolgáltatások teljes spektrumát* és a bűnüldözést is vizsgálódásaink körébe szeretnénk vonni, mindamelllett, hogy eközben a kutatás középpontjában *a látható jelenlét* értékelése maradjon.

A kutatás céljai

A célok meghatározása nem csupán szakmai, de legalább annyira morális kérdés is. Mi a rendészetelmélet társadalmi rendeltetése, a mindenkori rendészeti gyakorlat, avagy annak kritikai elemzése? Mindkét irányban lehetnek túlzások, amelyek torzítják az eredményeket. A következő elhatározások mindkét szélsőséget szeretnék elkerülni:

- *Állapotanalízis elkészítése* a jelenlegi helyzet megismerésére, a belügyi kormányzat által korábban hozott – rendőri jelenlétet növelő – intézkedések eredményeinek felmérésére.
- *Javaslatok kimunkálása* új szabályozási, szervezeti és működési megoldásokra, amelyek javíthatják a legelmaradottabb térségek közbiztonságát.
- *Hozzájárulás* a rendőri munka szakszerűségét, szolgálatszerűségét és jogszerűségét erősítő feltételek megteremtéséhez, amely egyszerre növeli a hivatásrend önbecsülését, a társadalmi elfogadottságot és a szakértelem politika általi elismertségét.

A végrehajtás során fog eldőlni, hogy sikerül-e megvalósítani törekvéseinket.

A kutatási hipotézis

Előfeltevésekre mindig szükség van, ha egy kutatási tárgy feltárásához fogunk. Olyan ez, mint a nyomozást megalapozó gyanú, amely azt is jelenti, hogy szükség van kiinduló ismeretekre. Ezek egyik forrása a mindennapi tapasztalat, a másik a korábbi kutatások eredményei, a harmadik pedig a tárgyról vallott felfogásunk, amelyet gyakran előítéletek is torzíthatnak.³ Mindezeket a csapdákat elkerülendő a kiinduló elképzelések alternatíváit (verzióknak is mondhatjuk) a következők szerint fogalmaztuk meg:

- Egyes feltételezések szerint a túlzottan centralizált államrendőrségi modell indokolatlanul nagy erőket köt le a központi apparátusok működtetésére, élteti a bürokráciát, újratermeli az anyagi és a humán erőforrások hiányát a végrehajtás szintjein. A létszámnövelés állandó szükséglete (a rendészet modernizációja

3 Babbie (2008) 37.

helyett vagy mellett) akadályozza a szakmai képzés alaposságát és megnehezíti annak a helyismeretnek a megszerzését, amely elsősorban a közrendvédelemben szolgálók számára nélkülözhetetlen. A központi államigazgatás primátusa háttérbe szoríthatja a települési önkormányzatok szerepét a helyi közbiztonság megteremtésében, és megnehezítheti a civilszervezetekkel, valamint a magánbiztonsági vállalkozásokkal kialakítandó együttműködést.

- Másfelől viszont a központi irányítás biztosítja a végrehajtás egységességét, a legfontosabb feladatokra koncentrálhatja a legjobb erőket, gyorsan reagálhat a közrendet szolgáló sürgető igényekre, függetlenítheti magát az eltérő helyi lehetőségektől, és ekként létrehozhatja a közbiztonságnak az egész országra érvényes „egyenszilárdságát”. A szakszerűen és jogszerűen működő központi államigazgatás elősegítheti a települési önkormányzatok szerepvállalását a helyi közbiztonság megteremtésében, a jogbiztonságot garantáló normatív rend hatékonyabbá teheti az egyéni és a kollektív civil önvédelmet, a közjog által helyesen szabályozott magánbiztonsági vállalkozások megbízható partnerek lehetnek a helyi közbiztonság védelmezésében.

A kutatóknak mindkét irányban nyitottnak kell lennie. Itt is elkerülendő az elfogult nyomozó hibája, aki észrevétlenül valamely verzió rabjává válik. A baj akkor van, ha éppen a hibás verzióé.

A fogalmak meghatározása

A kutatás szakszerűsége már az alkalmazott fogalmak helyes értelmezésével is eldőlhet. A rendészeti tárgyú vizsgálódásoknál ezért van jelentős szerepe a rendészettudomány által feltárt kategóriák követésének. Erre szolgálnak a következő példák.

A rendőrsűrűség értelmezése

Vizsgálandó az *általános* rendőrsűrűség, és ezen belül a *potenciális* és a *tényleges* rendőri jelenlét!

A rendőrsűrűség mérésének két módja:

- a százezer lakosra jutó rendőrlétszám, illetve
- az egy rendőrrre eső lakosság szám.

A *potenciális* rendőrsűrűség azt mutatja meg, hogy miként alakul az állománytábla szerinti létszám és a lakosság aránya. A *potenciális sűrűség kizárólag a százezer lakosra jutó rendőrlétszámmal mérhető*. A *tényleges* rendőrsűrűség azt mutatja meg, hogy miként alakul az adott helyen adott időpontban ténylegesen rendelkezésre álló rendőrlétszám és a vizsgált település lakosainak egymáshoz mért aránya. A *tényleges rendőrsűrűség kizárólag az egy rendőrrre eső lakosság számával mérhető*.

Ha az országos és a nagy közigazgatási egységek (megyék és a százezer lakosnál nagyobb nagyvárosok) állománytábla szerinti *potenciális rendőrsűrűségét* vizsgáljuk, akkor a százezer lakoshoz mért rendőrlétszám ad eligazítást. Ha az adott időpontban rendelkezésre álló *tényleges* rendőri jelenletre vagyunk kíváncsiak, akkor a közigazga-

tási egységek nagyságától függetlenül az egy rendőrrre eső lakosok száma mutatja meg a *tényleges rendőrsűrűség* nagyságát.

Az európai országok rendőrségeinek létszámát alapul véve *nagy a potenciális rendőrsűrűség* ott, ahol a százezer lakosra jutó rendőrlétszám meghaladja a 300 főt.⁴ *Nagy a tényleges rendőrsűrűség* ott, ahol az egy szolgálatban álló rendőrrre eső lakosság létszáma nem éri el a 400 főt. (A szükséges és elégséges létszám azonban ettől az átlagtól eltérhet, és településenként külön vizsgálandó.)

A rendőrsűrűség mérésének elemzési egysége:

- az egész ország területe – a teljes hivatásos személyi állomány,
- az egyes megyék – a megye teljes hivatásos személyi állománya,
- a városok – a városi kapitányság teljes hivatásos személyi állománya,
- a falvak és a tanyák – az ott működő őr, rendőrállomás létszáma, a körzeti megbízott jelenléte.

A rendőrsűrűség mérése (teljes állomány):

- az egy időpontban a közterületen jelen lévő állomány,
- az egy időpontban bevethető állomány,
- az egy időpontban mozgósítható állomány.

A rendőrsűrűség mérése (csak a közrendvédelmi állomány):

- az egy időpontban a közterületen jelen lévő állomány,
- az egy időpontban bevethető állomány,
- az egy időpontban mozgósítható állomány.

A rendőrsűrűség mérése (csak a közlekedési állomány):

- az egy időpontban a közutakon jelen lévő állomány,
- az egy időpontban bevethető állomány,
- az egy időpontban mozgósítható állomány.

A rendőrsűrűség mérése (csak a bűnügyi állomány):

- az egy időpontban szolgálatban lévő állomány,
- egy időpontban az állomány ügyterhe,
- az egy időpontban mozgósítható állomány.

A rendőrsűrűség mérése (csak az igazgatásrendészeti állomány):

- az egy időpontban szolgálatban lévő állomány,
- egy időpontban az állomány ügyterhe,
- az egy időpontban mozgósítható állomány.

A sűrűség mellett vizsgált, a *szakmai teljesítményt* jelentősen befolyásoló tényezők:

- a rendőrsűrűség és a *jelenlét*, vagyis a meghatározott közterületen, meghatározott időpontban közterületi szolgálatban tevékenykedők száma;
- a rendőrsűrűség és az *elérhetőség*, vagyis annak az esélye, hogy a rendőrhöz forduló értő meghallgatásra talál a hatóságnál;
- a rendőrsűrűség és a *reagálóképesség*, vagyis annak biztosítása, hogy a szükséges intézkedés végrehajtására a leghatékosabb időn belül, a legjobban kiválasztott helyszínen a legmegfelelőbb szakértelem és technika összpontosítható;

4 Monet (1993) 124–125.

- a rendőrsűrűség és a *szakértelem*, vagyis annak biztosítása, hogy a feladataira felkészített, hozzáértő állomány álljon rendelkezésre;
- a rendőrsűrűség és az *ügyforgalom*, vagyis annak biztosítása, hogy a munkateher és a rendelkezésre álló rendőri kapacitások között arányosság alakuljon ki.

A kutatás során vizsgálni szükséges a *szolgálatszervezés* körébe tartozó következő területeket:

- munkamegosztás a szolgálati ágak és a szolgálatok között [30/2011. (IX. 22.) BM rendelet];
- az általános rendőri szerv szerveinek feladat- és hatásköre [329/2007. (XII. 13.) Korm. rendelet];
- a szolgálati eljárók és az alárendeltek munkakapcsolatai, a parancs kiadása és számonkérése, jelentési rend, ellenőrzési formák és módszerek, belső kommunikáció;
- a szolgálati ágak és a szolgálatok közötti együttműködés;
- a hierarchián kívüli együttműködés (más központi államigazgatási hatóságokkal, önkormányzatokkal, piaci szereplőkkel, egyesületekkel);
- lakossági kapcsolatok, külső kommunikáció.

A kutatásban szükséges kialakítani a *szakértelem fogalmát* és minőségét meghatározó következő tényezőket. A szakértelem a tárgyi tudás, a gondolkodásmód és a cselekvési készség együttese. A szakértelem minőségét a következők jelzik:

- a szakmai végzettség,
- a szakmai készségek és képességek,
- a szolgálatban eltöltött idő,
- az adott szolgálati ág által megkívánt speciális adottságok,
- a vezetői értékelések és
- a hierarchián kívüli felügyeletet gyakorló hatóságok és az együttműködő szervezetek megítélése, valamint a lakossági vélemények.

A kutatási hipotézisben az említett összefüggéseket a következő mátrixok tartalmazzák.

1. mátrix: A rendőrsűrűség és a jelenlét

sűrűség	magas, de nincs jelen	magas és jelen van
magas	ez a leginkább pazarló változat, az alacsony hatékonyság oka az állományon belüli rossz arányok (vezetők-vezetettek; tiszték-tiszt-helyettesek; szakirányú és funkcionális területek stb.), a túlbujánzó bürokrácia, a hibás szolgálatszervezés; megoldás a szervezet észszerű átalakítása a létszámemelésre nincs szükség	jól integrált szervezet, amely megfelel feladatainak és hatásköreinek, jó arányok a szakirányú és a belső igazgatás között, csak a szükséges bürokrácia működik, képes alkalmazkodni a társadalom változó szükségleteihez az állomány szakmai tudásának állandó fejlesztése mellett a létszám még csökkenthető is
sűrűség	alacsony és nincs jelen	alacsony, de jelen van
alacsony	ez a legkevésbé elfogadható változat, megoldás a szervezet észszerű átalakítása létszámemelésre is szükség van	jól integrált szervezet, amely alkalmazkodik a társadalom változó szükségleteihez létszámemelésre szükség van
	szolgálatszervezés gyenge	szolgálatszervezés jó

2. mátrix: A rendőrsűrűség és az elérhetőség

sűrűség	magas, de nehezen elérhető	magas és könnyen elérhető
magas	nem kellő dekoncentráció, a helyi viszonyok hiányos ismerete, elégtelen szakmai tudás, alacsony társadalmi elfogadottság, merev hivatalnoki szemlélet, megtúrt jog-sértő gyakorlatok stb.; megoldás a szervezeti struktúra, a szakmai tudás és a szervezeti kultúra javítása létszámemelésre nincs szükség	észszerű dekoncentráció, magas szakmai felkészültség, folyamatos együttműködés a helyi közösségekkel, az önkormányzatokkal és a civil szférával az állomány szakmai tudásának állandó fejlesztése mellett a létszám még csökkenthető is

sűrűség	alacsony és nehezen elérhető	alacsony, de könnyen elérhető
alacsony	nem kellő dekoncentráció, a helyi viszonyok hiányos ismerete, alacsony társadalmi elfogadottság, merev hivatalnoki szemlélet, megtúrt jogsértő gyakorlatok stb.; megoldás a szervezeti struktúra reformja, a szervezeti kultúra fejlesztése	észszerű dekoncentráció, folymatos együttműködés a helyi közösségekkel, az önkormányzatokkal és a civil szférával
	létszámemelésre szükség van	az állomány szakmai tudásának állandó gyarapítása mellett a létszám stabilizálása
	elérhetőség rossz	elérhetőség jó

3. mátrix: A rendőrsűrűség és reagálóképesség

sűrűség	magas, de rosszul reagál	magas és jól reagál
magas	hiányos munkamegosztás, elégte- len szakmai jártasság , rossz vezetés, elmaradott technika	észszerű munkamegosztás, meg- felelő szakmai jártasság , hozzá- értő vezetés, korszerű technika
	a létszám megfelelő	a létszám megfelelő
sűrűség	alacsony és rosszul reagál	alacsony, de jól reagál
alacsony	hiányos munkamegosztás, elég- telen szakmai jártasság , rossz vezetés, technikai fogyatékos- ságok	észszerű munkamegosztás, meg- felelő szakmai jártasság , hozzá- értő vezetés, korszerű technika
	létszámhiány (csak a létszámeme- lés nem hoz javulást)	létszámhiány (a létszámemelés javuló teljesítményt eredményez)
	reagálóképesség rossz	reagálóképesség jó

4. mátrix: A rendőrsűrűség és a szakértelem

sűrűség	magas, de alacsony szakértelem	magas és jó szakértelem
magas	elégtelen tárgyi tudás, nehézkes problémamegoldó gondolkodás, alacsony cselekvési készség és jártasság a létszámemelés helyett a képzés és a továbbképzés javítása a megoldás	elégséges tárgyi tudás, fejlett problémamegoldó gondolkodás, megfelelő cselekvési készség és jártasság folyamatos minőségfejlesztés
sűrűség	alacsony és hiányos szakértelem	alacsony, de jó szakértelem
alacsony	elégtelen tárgyi tudás, korlátozott problémamegoldó gondolkodás, alacsony cselekvési készség és jártasság a létszámemelés mellett a képzés, a továbbképzés javítása a megoldás	elégséges tárgyi tudás, fejlett problémamegoldó gondolkodás, megfelelő cselekvési készség és jártasság a létszámemelés mellett a folyamatos minőségfejlesztés a megoldás
	szakértelem gyenge	szakértelem jó

5. mátrix: A rendőrsűrűség és az ügyforgalom

sűrűség	magas, de csekély ügyforgalom	magas és nagy ügyforgalom
magas	a hatáskörök és az illetékesség felülvizsgálata az ügyforgalom javítása érdekében a létszámok újragondolása (átszervezés)	a hatáskörök és az illetékesség felülvizsgálata az ügyforgalom arányossá tétele érdekében takarékos létszámtervezés
sűrűség	kicsi és kis ügyforgalom	kicsi, de nagy ügyforgalom
alacsony	a hatáskörök és az illetékesség felülvizsgálata az ügyforgalom arányossá tétele érdekében a létszámok újragondolása (átszervezés)	a hatáskörök és az illetékesség felülvizsgálata az ügyforgalom csökkentése érdekében létszámemelés
	ügyforgalom csekély	ügyforgalom nagy

A mintavétel és az adatgyűjtéshez felhasznált módszerek

A mintavételt egy megvalósíthatósági tanulmány előzi meg. Amint az előzőekből kitűnt, noha a leghátrányosabb kistépelülések rendőri ellátottságára vagyunk kíváncsiak, mégis célszerű az országos adatokból kiindulni, ehhez pedig az ORFK adattáiraiból a szükséges információkat beszerezni. Ebből is nyilvánvaló, hogy az ilyen típusú kutatások a szakmával szoros együttműködésben valósíthatók meg.

Az ország településszerkezetének ismerete és a hátrányos helyzetű települések megközelítőleg pontos értelmezése segítheti a kutatási minta kiválasztását. Példának okáért a településméretet az ötszáz főnél kisebb lélekszámú, illetve a tanyaszerű településekre célszerű szűkíteni. Amennyiben ebben konszenzus van, akkor azt a legalább négy megyét válasszuk ki, amelyekben ez a településszerkezet a leginkább jellemző. (Lehetséges, hogy a tanyaszerű település és a többszörösen hátrányos helyzet nem hozható összhangba, a leginkább hátrányos helyzetben élő lakosság a kisebb falvakban inkább megtalálható, mint a tanyavilágban.) A lényeg az, hogy a kiválasztott minta helyesen tükrözze az egész sokaságra jellemző vonásokat. (A kiválasztott mintában élők helyzete reprezentálja valamennyi hazánkban élő hátrányos helyzetű település lakosait.)

Az előzetes egyeztetések alapján a kutatás Bács-Kiskun, Borsod-Abaúj-Zemplén, Baranya, Heves, Pest, Somogy, Szabolcs-Szatmár és Zala megyére terjed ki. Ezekben a megyékben szakértői megbeszélések alapján szükséges kiválasztani a településeket, amelyek a mintába kerülnek. Ezek száma megyénként négy-öt helység lehet. (Figyelemmel a kutatásban részt vevő erőkre.) A Készenléti Rendőrségnél a szakértői tanácskozás a jelenléte támogató szolgálatellátás értékeléséhez nyújt támogatást.

A minták kiválasztása előtt az adatgyűjtés módszereit kell meghatározni. Ezek a következők:

- szakértői fókuszbeszélgetések a kiválasztott megyei főkapitányságok szakértőivel, a megyei önkormányzat vezetőivel és a helyismerettel rendelkezőkkel;
- a helyi rendőrségeknek a rendőri jelenlétre vonatkozó önértékelése;
- interjúk a kiválasztott településeken szolgálatot teljesítő rendőrökkel;
- kérdőíves felvétel és interjúk az érintett lakosság körében.

A kutatási tervhez természetesen szükségesleti terv is csatlakozik, amely tartalmazza, hogy a feladat végrehajtásához hány munkatársra van szükség, illetve milyen anyagi-technikai és pénzügyi feltételek biztosítása mellett hajtható végre.

A kutatás ütemezése

A közbiztonságot közvetlenül fenyegető helyi bűnügyi fertőzöttség

Az országos rendőrsűrűség felmérése önmagában a közbiztonság helyi állapotairól azért nem adhat teljes képet, mert ehhez hozzá kell rendelni az egyes megyék és városok bűnügyi helyzetét is. A helyi közbiztonság alakulásában nem minden bűncselek-

ménytípusnak van meghatározó szerepe, ezért külön értékelést igényel a közterületen elkövetett erőszakos, garázda magatartások alakulása, valamint a vagyoni elleni bűnözés helyi jellemzői.

Az országos településszerkezet aktuális vázlata

Ebben a körben a megyék és a járások, a főváros, a nagyvárosok, a városok, a falvak és a tanyavilág népességének demográfiai adatai, a települések régióban betöltött gazdasági szerepe (főként eltartó- és munkahelyteremtő képessége), valamint a társadalmi-politikai jellemzők összefoglalása szükséges.

A rendőri erők létszáma, belső tagoltsága és területi elhelyezkedésük

Az általános hatáskörű rendőrség létszámának, belső munkamegosztásának, a közterületi jelenlétre mozgósítható erők nagyságának, a területi tagoltságnak, az egyes településekre jellemző rendőrsűrűségnek, az őrsök és a körzeti megbízotti szolgálatok helyzetének megismerése.

A kutatási jelentés elkészítése

A szakértői fókuszbeszélgetések, az interjúk és a közvélemény-kutatások eredményeinek összesítése, szakmai fórumok szervezése a kutatási eredmények értékelésére.

Közreműködő: MTA Állam- és Jogtudományi Bizottság Rendészeti Albizottsága.

Az értékelés és a javaslatok

Az értékelés tartalmazza az állapotanalízist (a vizsgált jelenség diagnózisát) s az abból levezethető minősítést:

- a többszörösen hátrányos helyzetű kistérségek rendőri ellátottságának helyzetét,
- az erősségeket,
- a gyengeségeket,
- a támogatásokat és
- a fenyegetéseket.

Amikor a kutatási jelentést megfogalmazzuk, egyúttal elméletet is alkotunk, amely ekkor már nem hipotézis, hanem a *tudományos kutatás eredménye*. Leírhatjuk a rendőri jelentéket meghatározó főbb *törvényszerűségeket*, majd azok igazolására a kutatás során feltárt egyes tényekből vonunk le következtetéseket *az indukció* módszerével. A kutatás eredményei a rendőri jelenléte javító javaslatokban köszönnek vissza. A javaslatok kialakításához és ellenőrzéséhez a legalkalmasabbak a konferenciák, amelyeken a kutatók találkozhatnak a téma elméleti művelőivel, a gyakorlat szakembereivel és a lakossággal. Több ilyen fórumot érdemes szervezni.

Ezek után készíthető el a végleges kutatási jelentés, amelynek hasznosítása már a kutatói munka színvonalától, a belügyi kormányzat politikai törekvéseitől, a szakma fogadókészségétől és a társadalom támogatásától függ. Amennyiben a Magyar Rendészet szerkesztői is úgy látják, a kutatás 2015 végére várható eredményeiről is beszámolunk e folyóirat hasábjain.

IRODALOMJEGYZÉK

Babbie, Earl (2008): *A társadalomtudományi kutatás gyakorlata*. Budapest, Balassi Kiadó.

Irk Ferenc (szerk.) (2004): *Áldozatok és vélemények*. Budapest, OKRI.

Kerecsi Klára – Finszter Géza – Kó József – Gosztonyi Géza (2003): *Nagyvárosi bűnözés. Bűnmegelőzés Budapest V, IX. és XXII. kerületében*. Budapest, OKRI – Bíbor Kiadó.

Monet, Jean-Claude (1993): *Police et société en Europe*. Paris, La Documentation en Français.

SUMMARY

Designing a Research Program

FINSZTER Géza

The paper is intended to present through a research program how police coverage of certain areas of the country can be explored.